

חיה יצונית

יצא לאור
ע"י מכון
'נתיבות החסידות'
ספינקא

פנינים יקרים על פרשת השבוע מלוקט
מתוך שיעורי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

גליון ה' / פרשת וישלח

| על ידי פגישה יהדיו יהיו שלום ואחדות |

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשיו אחיו ארצה שעיר שדה אדם. נראה לבאר שיש כאן מוסר השכל גדול, שכאשר אדם נקלע לאיזה מחלוקת עם רעהו אזי הדרך המובחרת ביותר להשיג לים בין היריבים הוא רק על ידי שיפגשו שניהם יחדיו, ולא שישלחו שלוחים וסרסורים שונים לפיים זה את זה, כי באופן כזה כמעט ולא יצא מכך מאומה, וכן אנו רואים כאן שכאשר שלח יעקב שלוחים אז לא נעשה שום שלום בינו לבין עשיו, רק כאשר נפגשו פנים אל פנים אז דיברו בשלווה על כל העניינים.

כ"ק אאמו"ר זצ"ל היה רגיל לומר, על מה שאמרו בגמרא: 'הרואה קדירה בחלום יצפה לשלום'. והוא פלא, מהי הקשר בין 'קדירה' לעניין 'הש' לום? אלא מבאר הגאון רבי מרדכי בנעט זצ"ל, דאש ומים הם שונאים בטבע, דמים מכבה אש ואש מכבה מים, ובישול המאכלים נעשה על ידי המים בקדירה ועל ידי האש שמחוץ לקדירה, אם כן הקדירה נראית כעושה השלום בין האש והמים. וזה שאמרו 'הרואה קדירה בחלום יצפה לשלום', שפעולת הקדירה לעשות שלום.

והוסיף כ"ק אאמו"ר זצ"ל: אבל הקדירה משיחיר שוליה בעת הבישול נעשה מטונף מכל האש והאוכל. כלומר, מי שעושה שלום בין שני יריבים נהיה מטונף בדרך, כלומר, אולי נהיה שלום, אבל הוא גם נהיה מלוכלך על הדרך. ונראה להוסיף כמו שאמרנו: שאם יש אדם שלישי שמשלים בין שני יריבים הוא רק נעשה שחור מכך ואין זה הדרך המובחרת, אלא העצה הטובה ביותר להפגיש בין שני היריבים פנים אל פנים ואז יולד שלום בר קיימא.

***

| להיכנע לשני זה לא חולשה אלא עוצמה |

וישתחו ארצה שבע פעמים עד גשתו עד אחיו וירץ לקראתו ויחבקו וגו'. באמרי יוסף מובא

נה היא תוצאה של אהבה, דהיינו שהאהבה מולידה נתינה, שאחרי שאדם אוהב לחברו הוא מחליט לתת לו רוב טוב, או שמא להיפך, שהאהבה היא תוצאה של הנתינה, דהיינו 'שה' נתינה מולידה אהבה, ועל ידי ריבוי הנתינה שאדם נותן לחברו הוא מרגיש מקושר אליו ואוהב אותו אהבה עזה.

וכותב שם: שבאמת רוב העולם טועה לחישוב שנתנה היא תוצאה של אהבה ורק למי שאוהבים נותנים, אבל האמת היא בדיוק להיפך, כי רק אחרי שהאדם נותן ומשפיע על זולתו מלא חפניים או אז מתרקמת ונוצרת אהבה עזה שהנותן רוחש למקבל וכן להיפך. ועומק הדבר הוא, שכאשר האהבה היא תוצאה של נתינה היא אהבה גדולה ואמיתית שהרי כיון שנתן לשני מכווח ומגופו נמצא שחלק מדמו ונפשו נמצא אצל השני ואז הקשר הוא אמין וחזק שהרי הוא אוהב ממש את עצמו, וחלק ממנו נמצא אצל השני, אבל אם חסר נתינה לפני האהבה אז אין זה אהבה אמיתית.

כן הדבר גם לגבי השאלה ששאל אותו אדם. ועניתי לו: שכאשר יתמיד לתת לכל בניו נתינה בלתי פוסקת של כל טוב, ולא דווקא נתינה של ממון וכדו', אלא שיעודד אותם במילים טובות וכדומה, אז על ידי רוב הנתינה יולד בלייבך אהבה גדולה לכל ילד וילד, וכפי שביארנו שבאופן כזה יש אצלו חלק מדמו וחלבו אצל כל אחד כיון שהקריב עצמו אליו ונמצא שכשאוהב את בנו הוא אוהב חלק מעצמו.

***

| אדם צריך להכיר בערך עצמו |

הוסיף אותו אדם ואמר לי: שהוא אינו אוהב את עצמו כלל, וא"כ שוב אינו יכול לאהוב את בניו כי אף שייתן להם השפעה מרובה ויהיה חלק מעצמו אצלם מ"מ גם את עצמו אינו אוהב. ועל זה עניתי לו: שהוא טועה טעות גדולה, כי

בשם 'הרה"ק המגיד מוולאטשוב ז"ע, שמצינו בר' חנינא בר' דוסא כאשר היה באותו בית המדרש שהיה שם קליפה בדמות נחש שהיה לו שבע ראשים שעשה שבע השתחויות, ובכל השתחוואה אז נפל מאותו הנחש ראש אחד, והוא כי הו' ראשים שהיה לו לנחש הם נגד ז' כוחות הקליפות, ולזה בכל פעם שהשתחוה היה מכניע כוח אחד. וכן הוא הענין הזה בשבע השתחוואות שעשה יעקב היה מכווין להמשיך ולהגביר כוח אחד מז' כוחות הקדושה.

ונראה להוסיף, שבה שיעקב השתחוה לעשיו שבע פעמים בזה נהיה שלום ביניהם. וזה לנו ללימוד בכל תהלוכות החיים, שכאשר אדם מכניע עצמו וזולתו ומוותר לרעהו 'אין זה חור' לשה מצידו', אלא 'אדרבה ההיפך הוא הנכון כי הוא הגיבור הגדול שאינו מתבייש ולא נרתע להיכנע, משא"כ אדם שלעולם לא נכנע לשום אדם הוא חלש בנפשו ואינו יכול להתגבר על הבושה ולהכניע את עצמו. והכנעה כולל גם להיכניע את עצמו להקב"ה, כי באמת הקב"ה רוצה מהאדם בכל מה שעובר עליו ובכל הניסיונות והקשיים תכליתם לדבר אחד - שהאדם יכניע ויבטל את עצמו להקב"ה וישבור את האנוכיות שלו.

***

| אהבה מולידה נתינה או נתינה מולידה אהבה |

בפרשתו: ויאמר מי לך כל המחנה הזה אשר פני שתי ויאמר למצוא חן בעיני אדוני. נראה לבאר: אחד בא אלי בשאלה שיש לו עשר ילדים בלי עין הרע, ואיך הוא יכול להרעיף על כולם אהבה וחמלה רבה? עניתי לו בשאלה, הבה ונתבונן, מי אומר באמת שאתה בכלל צריך לתת אהבה לכל אחד מהעשרה ילדים, אולי בכלל אינך צריך לאהוב את כולם? אלא התירוץ הוא על פי הקדמה נפלאה, כדלהלן.

בספר 'מכתב מאלהו' כתוב לחקור: האם נתי-

שזה גאוה: אלא צריך שיהיה לך כבוד, אבל לדעת להחזיר אותו להקב"ה, ולדעת ולהכיר שמה שיש לך הכל מאתו יתברך שמו.

וזה הכוונה, הבורח מן הכבוד, כלומר, שבורח מלקחת זאת לעצמו, אז הכבוד רודף אחריו, כלומר, כל הכבוד שבעולם רודפים אחריו, כי כולם רוצים תיקון לחזור למקור ולשורש. ולכן אחד כזה שמחזיר הכבוד להקב"ה, אז כל הכבוד רוצים לעבור דרכו, כי הוא מעלה כל דבר לשורש.

וזה מה שאמר יעקב אבינו: **כי במקלי עברתי את הירדן הזה**, אז כשבאמת לא היה לי כלום כי במקלי עברתי, זכרתי כמו שצריך שכל דבר מאתו יתברך שמו, כי לא היה לי דרך אחרת להחזיק מעמד בכזה מצב אלא להיכנע להקב"ה, וכך עם אמונה עברתי את הירדן הזה. וכמו שאיתא **בדגל מנחה אפרים**: שפעם אחת ביקש הבעש"ט הק' לעבור את הנהר דנעסט" ער, במקום שאי אפשר היה לעבור בו, והניח את מטפחתו על המים, ועליה עבר את הנהר. ואמרו תלמידיו כי לא עשה זאת בכוח השמות הקדושים שהיו ידועים לו, כי אם בכוח האמונה הפשוטה והתמימה בלבד.

וזה יש לומר שרימו יעקב אבינו ע"ה כשאמר במקלי, כי במקלי בגימטריא יעקב. היינו בשמו, שהוא יעקב, מידת האמת. כלומר, לגודל אמונה שלו בזה עברתי את הירדן הזה, א"כ יוצא שעם אמונה החזיק מעמד ועבר הכל.

אבל עכשיו שיש לי שור וחמור צאן ועבד וש"פחה, א"כ יש לו הכל, מכל טוב ומיטב, ולכן עכשיו אפשר ח"ו לשכוח את הקב"ה שנותן לי כל דבר, או לקחת משהו לעצמי, נחא לפני זה כשלא היה לי כלום אז אין ברירה אחרת רק ללכת עם הקב"ה, אבל עכשיו שאני במצב טוב מה עושים?.

וזה מה שאמר יעקב אבינו: **קטנתי מכל החסידים ומכל האמת** אפילו שיש לי הכל, אבל בכל מצב שאני לא יהיה אני נשאר עם כי במקלי עברתי את הירדן הזה, אפילו במציאות יש לי היום הכל ולא חסר לי כלום, אבל בכוח אני נמצא במקלי דהיינו עם אמונה שלימה ותמימה, וכך אני מחזיק מעמד אפילו שיש לי הכל, ואני זוכר כי במקלי עברתי.

***

| צריך לעסוק למחיינו ובדרך היתר |

ויצו אותם לאמר כה תאמרו לאדני לעשו כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי ואחר עד עתה ויהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה ואשלחה להגיד לאדוני למצוא חן בעיניך.

איתא ב'חובת הלבבות': על האדם לעסוק בעניני העולם הזה רק כדי מחיתו וקיומו, ועליו להאמין

השפלות ויכול לשלחם.

ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר. ומבאר רש"י: מי זה האיש? ומביא בשם רז"ל: שהוא שרו של עשיו. ושואל על זה כ"ק אאמו"ר זצ"ל: שאצל יוסף מצאנו ג"כ המלים 'איש' ושמה רש"י כותב שזהו מלאך גבריאל. ולכאורה מנין ידעו רש"י לחלק שכאן זה 'משרו של עשיו' ושמה זה 'מלאך גבריאל'?

ומבאר באופן פשוט: ששמה רצה לדעת את הדרך א"כ הסביר לו יפה שזה הדרך. אבל כאן בסך הכל יעקב ביקש שיברכנו, והוא לא הסכים, כי אמר שאין לו זמן עכשיו. אחד כזה שאומר שאין לו זמן זה חייב להיות 'שרו של עשיו', ולא מלאך גבריאל.

***

| צריך להיזהר מעשו שאומר אחי אני |

אל עשיו אחיו. ובהמשך כתוב **באנו אל אחיך אל עשיו**. לכאורה מהו השינוי אשר התורה משנה כאן? ומבאר כ"ק אאמו"ר זצ"ל, פעם הוא אחי ופעם הוא עשיו.

כלומר, אם הוא 'עשיו' אז אני יודע להילחם אתו, ואם הוא 'אחי' אז אני לא יודע איך להיזהר ממנו. מעשיו אדם יזהר אבל ברגע שבא ללקק אותי בטענה שהוא אחי אז אני בצרות. ומשום הכי אמר: **הצילני נא מיד אחי מיד עשיו**. שיצילני מיד עשיו שאומר שאחי אני. כי אז זה הרבה יותר קשה להיזהר ממנו. וזה מה שדוד המלך אומר בתהלים: **ד' לי בעזרי ואני אראה בשנאי**. 'שהשונאים שלי' איתם אני כבר אסתדר לבד. אלא 'העוזרים לי האלה' אני צריך ממך עזר אלקי. וזה מה שאמר: **ד' לי בעזרי ואני אראה - לבד בשנאי**.

***

| צריך לזכור תמיד כי במקלי עברתי את הירדן הזה |

ויהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה. לכאורה קשה, מזה יוצא שהיה ליעקב הרבה נכסים, ולא היה חסר לו שום דבר, ובסוף אמר: **כי במקלי עברתי את הירדן הזה**. יוצא מזה שלא היה לו כלום. א"כ או שכן היה לו או שלא היה לו?.

אלא **השפת אמת** מסביר, איתא: **הבורח מן הכבוד הכבוד רודף אחריו**. לכאורה הלא האדם הזה לא רוצה כבוד, ועוד בורח מזה, א"כ למה מגיע לו עונש כזה, שהכבוד רודף אחריו, הרי הוא לא רצה שיהיה לו כלל כבוד?.

אלא, עבודת האדם הוא, לא לקחת את הכבוד לעצמו, ולומר מגיע לי, אלא להחזיר את הכבוד להקב"ה, ה' הכתר והכבוד לחי עולמים. יש כאלו שקשה להם להחזיר את הכבוד להקב"ה, ולכן מחליטים שלא צריכים כבוד. אבל האמת הוא

כל אדם צריך להכיר את ערך עצמו, ואדם צריך לדעת שלכל אחד יש לו שליחות ותפקיד שלי-שמה נשלח לפעול בזה העולם, ואם היה אדם אחר יכול לשעות פעולה זו אז לא הייתי בא כלל לעולם.

ויש לך לדעת מה שכתב ב'קדושת לוי', בסוף פרשת שלח בביאור כמה גדול כוחו של כל אדם מישראל. וז"ל: **כי אדם צריך תמיד להעלות על מחשבתו שכל דיבוריו ומחשבותיו ותנועותיו עושים רושם למעלה**, ולכן צריך האדם לשמור כל מחשבותיו ותנועותיו ודיבוריו ביראת ה', כיון שכל תנועותיו עושים רושם למעלה, וזה הוא כלל גדול בעבודת הבורא שצריך האדם להעלות על מחשבתו שכל תנועותיו עושים רושם למעלה.

***

| אדם צריך לאהוב את עצמו בלי גבול |

הוסיף עוד אותו אדם ושאל אותי: מה אעשה שאני רואה שהילדים מתווכחים ורבים ביניהם זה אומר שאני אוהב אותו יותר וזה אומר שאני אוהב אותו יותר. ענית לי: שכל זה נובע מחמת שאין אתה אוהב את עצמך בלי גבול, אלא יש לך על עצמך גם פינות של שגאה עצמית, ולכן אתה מעביר חלק מאהבה העצמית לחלק מהילדים וחלק מהשגאה העצמית לחלק אחר מהילדים, על כן עצתי אמונה שתתחזק להכיר בערך עצמך ולאהוב את עצמך ואת תכונות הנפש שנתן לך הבורא, ואז כאשר תעריך על בניך נתינה בלתי פוסקת בוודאי תאהב את כולם אהבה רבה כי בכל אחד נמצא חלק מעצמך.

וזה הביאור במה ששלח יעקב אבינו מנחה לעשו, שרצה להשלים עם עשו, וכששלח לו דורון נמצא שחלק ממנו נמצא אצלו, ועל כן היה יכול לאהוב אותו, כי אין אוהב את עשו אלא הוא אוהב את החלק של יעקב שנמצא אצל עשו מחמת הדורות, ונמצא שהשלים עם עצמו ולא עם עשו.

וזה כוונת הכתוב: **אני שלום וכי אדבר המה למי לחמה**. דהיינו, 'שעושה שלום עם עצמו'. וזה היה העבודה של יעקב שתמיד חיפש לעשות שלום על ישראל, וזאת כי גדול כוח השלום שעל ידי זה מתעורר אהבה בין קוב"ה ואורייתא וישראל שחד הוא, ושלא יהיה פירוד בין הדב"קים, ועל ידי זה יושפע שפע ברכה על כל העו"לם.

***

| אחד שאומר שאין לו זמן הוא שרו של עשו |

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשיו אחיו ארצה שעיר שדה אדום. מסביר הרבי מזידיטשוב זי"ע, וישלח זהו מלשון וי' שלח. שאדם ישלח את כל הכאבים אשר יש לו. ואיך עושים את זה? זהו ע"י 'יעקב' שאם אתה אוהב במידת

שום כוח בעולם וכל העולמות כלל, והכל מלא רק אחדותו הפשוט יתברך שמו, ומבטל בליבו ביטול גמור, ואינו משגיח כלל על שום כוח ורי צון בעולם, ומשעבד ומדבק טוהר מחשבתו רק לאדון יחיד ברוך הוא, כן יספיק הוא יתברך שמו, שממילא יתבטלו מעליו, וכל הכוחות והרצונות שבעולם שלא יוכלו לפעול לו שום דבר כלל.

סיפור בנו של הגר"ז מבריסק: בזמן מלחמת העולם השנייה, שהינו בוויילנא. אחר תקופה כבשו הבלשביקים את וויילנא. כשהם נכנסו לעיר, היה להם הרבה פקידים גבוהים וחיילים, והם היו צריכים דירות. מנהגם היה להסתובב בעיר ולבחור את הדירות שמצאו חן בעיניהם, וכשהיו מוצאים דירה שהתאימה לצרכיהם, היו מותבים על הדירה שהיא מיועדת לשימוש הש" לטון או הצבא.

לאחר מכן היו כל מיני אנשי הצבא או השלטון באים ובודקים את הדירה אם היא מתאימה להם, ואם היו מחליטים להשתכן בדירה, היו האנשים הדרים באותה דירה צריכים לפנוי תה תוך עשרים וארבע שעות. תמורת הדירה שבחרו לעצמם היו נותנים דירה חלופית באיזה כפר סמוך לוויילנא.

במשך הזמן הגיעו הרבה פקידים שלטון כדי לבי דוק את הדירה אם היא מתאימה לצרכיהם. כל אחד שרק פתח את הדלת והסתכל פנימה, מיד חזר ונסוג לאחוריו וברח מיד מן הדירה ולא רצה לדור בה. הדירה שהיינו בה בוויילנא הייתה דירה גדולה ומפוארת. בכל יום הגיעו פקידים אחרים ואף אחד מהם לא מצאה הדירה חן בעיניו. הם ברחו מיד.

יום אחד חזרתי מבית המדרש, היה זה באחד מימי פרשת וישלח, מיד כשנכנסתי הביתה אמר לי האבא: ברגע זה היו פה אנשי השלטון והם כתבו על הדירה שהיא מתאימה להם הנניר היה מונח על השולחן. עכשיו הם הולכים לשי לוח את אנשי השלטון והצבא וברגע שהדירה תמצא חן בעיני אחד מהם, צריך לפנות את הדירה תוך עשרים וארבע שעות. אחותי אפילו כבר הלכה לראות את הדירה החלופית בכפר הסמוך לוויילנא.

אני לא ידעתי את נפשי, באותו זמן אמר לי אבא יסוד מופלא!. אצל יעקב נאמר: 'כי שריתי עם אלוקים ועם אנשים ותוכל'. מפרש רש"י מי הם האנשים: 'עשו ולכן'. שאל אבא, איך נאמר ליי עקב שהוא נלחם עם עשו וניצחו, בעוד שעדיין לא פגש אותו ועדיין לא נלחם עימו בכלל ולא ניצחו, מהו הפשט ב'ותוכל'?

כאן חידש אבא יסוד מופלא: 'צריך לדעת שהדברים לא נעשים כאן בארץ, אלא הדברים נעשים בשמים'. - די זאכן ווערן גיטוהן אויפן הימל. המלחמה עם עשו כבר התחוללה בשמים עם שרו של עשו, ושם הוא כבר ניצח,

להם עוד מצוה שאותו אחד מצוה להרוג, או שמצוה לשנוא אותו. לעומת זאת יש אנשים שיש להם רק רמ"ז מצוות עשה, כי אותו זה לא מצוה לעזור. ולכן מבקשים, ולחסות מזרם וממטר, 'זרם' שאני לא יעשה רק רמ"ז מצוות, 'ומטר' שאני לא יעשה רמ"ט מצוות, רק שאני יעשה בדיוק רמ"ח מצוות עשה.

וזה כוונת רש"י. נכון שתרי"ג מצוות שמרתי, אבל יתכן שיש לי תרי"ג מצוות שלי, או שאני מוריד מצוה או שאני מוסיף מצוה. ולכן מוסיף רש"י גם 'זלא למדתי ממעשיו הרעים', ולא החסרתי או הוספתי מצווה, רק 'תרי"ג מצוות שמרתי' בדיוק כמו שכתוב בתורה.

***

| עשו לא התכוון לרעה אלא לכבדו |

'באנו אל אחיך אל עשו וגם הולך לקראתך ואר" בע מאות איש עמו. איתא ב'רשב"ם': ומצאת חן בעיניו כאשר אמרת, וגם הנה הוא מתוך ששמח בכיאתך ובאהבתו אותך, הולך לקראתך וארבע מאות איש עמו 'לכבודך'. כלומר, עשו כלל לא התכוון לרעה ח"ו, אלא שמע שמגיע רבי גדול - יעקב לעירו, הלך ואסף עולם גדול שיהיה מכובד לרבי שמגיע. אך יעקב הבין שעשו רוצה להורגו.

כלומר, לפעמים אדם חושב שהשני רוצה להי זיק אותו, ובעקבות זאת מדליק את האש כדי לא להיפגע, ובאמת אינו נכון כלל, והשני כלל לא התכוון לזה, ועוד אוהב אותך ורוצה לכבדך.

***

| עיקר המלחמה הוא במוח ולא בכוח |

'כי שריתי עם אלוקים ועם אנשים ותוכל'. מס' ביר רש"י: עשו ולכן. ונראה להסביר את העניין. מסופר כאשר התייצב הרב מבריסק, רבי יצחק זאב סולוביצ'יק זצ"ל, בפני ועדת החיול, היה חשש שייאלץ לשרת צבאי, על כן הורה לו אביו רבי חיים מבריסק שיהגה כל העת 'אין עוד מלבדו', כפי הסגולה הנפלאה שכתב בעל 'נפש החיים', וכך ניצל מהשירות הצבאי.

וסיפר הרב מבריסק, כי כשברח עם משפחתו מווארשא לוויילנא במלחמת העולם השנייה, הגי רמנים כבר כבשו מחצית מפולין, והדרכים היו מלאות מורצחים נאצים. גם אז לא פסק מלהגות בסגולה הנפלאה, וכך עברו בשלום את הדרך המסוכנת. אך כאשר הסיח לרגע את דעתו, מיד הופיע נאצי אחד ונטפל אליהם. חזר הרב מבריי סק להגות בדברי ה'נפש החיים', וניצלו חייהם.

וזה לשון קדשו: ובאמת הוא ענין גדול וסגולה נפלאה, להסיר ולבטל מעליו כל דינין ורצונות אחרים, שלא יוכלו לשלוט בו ולא יעשו שום רושם כלל, כשהאדם קובע בליבו לאמר, הלא ד' הוא האלוקים האמיתי, ואין עוד מלבדו יתברך

- א. שאם הבורא גזר שיהיה לו יותר מזה, אז הוא יגיע לידי תוספת זו גם בלי כל השתדלות מצדו. ב. שאף אחד אינו יכול לשלול ממנו את מה שהבורא הקציב עבורו. וישנו שתי דרכים להשיג מה שהקציב עבורו. או בדרך איסור שזה בהישג יד, או בדרך היתר שעל זה צריכים קצת להתייגע.

יש אנשים שכדאי להשיג מה שהקציב עבורם, משיגים בדרך האיסור שזה שקר כעם מחלוקת ושנאה וכדומה. אבל העיקר הוא להשיגם בדרך התורה על ידי שמירת תרי"ג מצוות. כשאדם יוצא לעבוד נתקל בהרבה ניסיונות, אבל אין שום תירוץ להקל ולוותר על קוצו של יוד. כלומר, מר, התורה קיים גם כשיוצאים לעבוד ולא רק בבית המדרש. נכון בדרך האיסור זה בהישג יד, ודרך ההיתר הוא ביגיעה בלבד.

וזה מה שאמר יעקב אבינו ע"ה, 'תרי"ג מצוות שמרתי', גם כשהייתי צריך להשיג שור וחמור צאן ועבד ושפחה, ולא למדתי ממעשיו הרעים. הם השיגו אותם בדרך האיסור עם כעס ומחלוקת וכדומה, ואני השגתי אותם דברים אבל בדרך ההיתר. כי מה שמוכן לי מהקב"ה אני ישיגו, רק אפשר לקבל אותם בדרך התורה ואפשר לקבל אותם כמו הרשעים בדרך האיסור.

בזה מסביר הרח"ק מלעלוב זי"ע, את דברי רש"י על הפסוק: 'ויהי לי שור וחמור'. אבא אמר לי מטל השמים ומשמני הארץ, זו, אינה לא מן השמים ולא מן הארץ. יעקב אבינו אמר לעשו: אני רוצה להציע לך דרך חדשה איך אפשר להשיג כל דבר 'בהיתר' ולא צריכים דרך 'איסור'. כי מי שמשיג כל דבר בגניבה או בגזלה, אז אין לו 'לא עולם הבא' - כי עשה עבירה ויקבל עונש. ולא עולם הזה - דיש אנשים שחושבים שכדי שהעסק הזה יצליח חייבים להיות כמו גוי. ועל זה אמר יעקב אבינו: 'תרי"ג מצוות שמרתי ואפילו הכי יש לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה. ולכן 'אשלחה להגיד לאדני למצוא חן בעיניך' - הדרך שלי שלא צריכים להתנהג כמו גוי כדי להשיג את הדברים הללו, אפשר להישאר יהודי ושלא יחסר כלום.

***

| צריך לשמור תרי"ג מצוות מדיוק |

ברש"י איתא: 'תרי"ג מצוות שמרתי ולא למדתי ממעשיו הרעים'. לכאורה זה כפל לשון, הלא אדם ששומר תרי"ג מצוות אז בוודאי לא עושה מעשים רעים?.

ונראה לבאר. כשנכנסים לסוכה אומרים: 'ולי חסות מזרם וממטר'. כ"ק אאמו"ר זצ"ל היה מבאר, שיזרם זה 'רמ"ז' ומטר זה 'רמ"ט'. ולנו יש 'רמ"ח' מצוות עשה. והכוונה הוא, דיש אנשים שאין להם רק רמ"ח מצוות עשה, כי יש

ממילא הוא ניצח כבר את עשו. 'מה שקורה בעו' לם הזה זה כבר רק תוצאה ממה שמתחולל בשי' מים'. ובסוף הפקידים החליטו שהדירה הזאת לא מתאימה להם כלל.

כלומר, 'עיקר המלחמה הוא במוח ולא מול אנשים פנים אל פנים'. יעקב נלחם במוח מול עשו, וברגע שניצח אותו למעלה, עשו יכול להגיע עם ארבע מאות איש ולא יקרה ליעקב כלום. 'העיקר הוא האיכות' שזה 'במוח' ולא 'הכמות' שזה 'בפועל'.

***

| כשהיים עם הקב"ה אף אחד לא יכול עליך |

המשנה באבות אומר: 'כל שרוח הבריות נוחה הימנו רוח המקום נוחה הימנו. וכל שאין רוח הבריות נוחה הימנו אין רוח המקום נוחה הימנו'. בפשטות הכוונה הוא, שזה מודד לדעת איפה אני אוהז בעבודת השם. כשאני רואה שמרוצים ממני אני יודע שגם הקב"ה מרוצה ממני. וכשאני רואה שלא מרוצים ממני אני יודע שגם הקב"ה לא מרוי' צה ממני.

ר' אשר הסביר את המשנה באופן אחר. לפעמים אדם מרגיש שלא מסתדר עם אנשים, או שלא מתייחסים אליו. הקב"ה בכוונה מביא לך כזה מצב שתיידע עד כמה אתה לא מסתדר עם הקב"ה ועד כמה אתה לא מתייחס אליו. במקום לדעת שכל דבר הוא מאתו יתברך שמו מסתובבים שכוחי

ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה. הכאב שיש לך מזה שלא מתייחסים אליך הוא כאפס וכאין מול הכאב שיש להקב"ה מזה שלא מתייחסים אליו.

וזה כוונת המשנה. אם 'אין רוח המקום נוחה הימנו', כלומר אדם שלא חי עם הקב"ה, אז יהיה ש'אין רוח הבריות נוחה הימנו'. הקב"ה שולח לך את הכאב מאנשים הקרובים שלך כדי שתתעורר לחזור אליו יתברך. ואם 'רוח המקום נוחה הימנו', כלומר אדם שחי עם הקב"ה, אז יהיה 'שרוח הבריות נוחה הימנו'. אתה תראה איך שאתה מסתדר עם כולם באופן נפלא מאוד.

ובזה מסביר 'האלישי"ך הק"', את הפסוק: וישבו המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך אל עשו וגם הולך לקראתך וארבע מאות איש עמו'. עוד יכוין לומר כי אמרו לו המלאכים, אתה אומר שעם שהוא עשו הוא אחיך, ובוה בטחת לשלחנו שאפשר שב אפו ממנו כמאמר הכתוב וישלח וכו' אל עשו אחיו, שהוא שעם שהוא עשו הוא אחיו. אך נהפוך הוא כי אדרבה אף על פי שהוא אחיך הוא עשו, וזהו אומרו לאמר כו', כלומר מה שראוי לאמר הוא אל אחיך אל עשו, ולא לאמר אל עשו אחיך כאשר חשבת בשלחך אותנו.

כלומר, יעקב שלח המלאכים שיבדקו בשבילו מזה מצב עם עשו, האם הוא מתנהג איתי כאח או כעשו. הוא חשב בהתחלה שעל אף שהוא עשו הוא עדיין אחי. וישבו המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך, אבל 'אל עשו' על אף שהוא אחיך

הוא נשאר ברשתו כעשו.

בהמשך כתוב: וישא יעקב עיניו וירא והנה עשו בא'. כלומר על אף שהוא אחי כרגע הוא עשו ברשתו. וחשב לעצמו מה עושים כדי לנצחו. אלא ברגע ש'אין רוח הבריות נוחה הימנה', כלומר כשאני לא מסתדר עם אנשים, הסיבה הוא ש'אין רוח המקום נוחה הימנה'. הייתי בנתק מהקב"ה לפרק זמן. מיד וישתחוו ארצה שבע פעמים, כלומר נלחם עם עצמו לשמוע שכל דבר זה מאת הקב"ה, וברגע שהיה 'רוח המקום נוחה הימנה', מיד היה 'רוח הבריות נוחה הימנה'. וכמו שכתוב: וירץ עשו לקראתו ויחבקו, ברגע שיעקב התחיל לחיות עם הקב"ה מיד הסתדר עם כולם.

כי הנה שתי בחינות היו לעשו. א. מצד מהותו במה שהוא עשו. ב. במה שהוא אחיו שיהיה בו צד טו' ביות. והנה בתחילה היה מסתפק אם היה מתנהג בבחינת עשו או אחיו כאומרו אל עשו אחיו. ובוה יאמר וישתחוו ארצה שבע פעמים עד גשתו עד אחיו למתק מרורות חמת בחינת היותו עשו עד גדר הקרא אחיו.

ולא שווה לו, כי הנה וירץ עשו לקראתו בבחינת היותו עשו לקראתו להמיתו, אלא שבהגיעו אליו הגין זכותו וישקדו, ויבכו זה על שלא יכול לשלוט בו, וזה שלא האמין הנצל ממונו.

***

לעילוי נשמת

הרה"ח
רבי בנימין ב"ר אברהם
שמואל ז"ל
גלב"ע ערב ראש השנה תש"פ.

לעילוי נשמת

הרה"ק רבי
חי יצחק בן הרה"ק רבי יוחנן
מרחמסטריווקא וצוק"ל
גלב"ע כ"ט אב תשפ"ג.

לעילוי נשמת

גילה בת ר' יוסף ע"ה
מאשקאוויטש
גלב"ע י"ג חשוון תשפ"ד.

התודה והברכה

לכבוד ידידיע היקר והנעלה
הר"ר יאיר רשבסקי הי"ו
שגרב את הגיליון לברכה והצלחה
בכל הענינים

לכתב ולצרך על ידי הרה"צ יצחק טווערסקי שליט"א יו"ר מכון לתורות החסידות.

להזרות ולהארות ולקבלת העילויין באייל אפער אפולית לכתובת הדוא"ל: 5701554@gmail.com